

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल-एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली -११००५८

आचार्यः - द्वितीयवर्षम् - चतुर्थपत्रम् (व्याकरणम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2016-17

पत्रम् -विषयः -

अध्येतुः नाम -पञ्जीकरणसंख्या -

अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -

अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -

मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -

अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम्

दिनाङ्कः

अध्येतुः कृते परामर्शाः,

प्रिय अध्येता ! भवता/ भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्। मूल्याङ्कनस्य
आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु ।
शुभकामनाः ॥

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनाङ्कः

आचार्यः - द्वितीयवर्षम् - चतुर्थपत्रम् (व्याकरणम्)

विषयः - वैयाकरणसिद्धान्तपरमलघुमञ्जूषा - (100 अङ्काः)

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति । अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम् ।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः

अङ्काः - 20 X 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five questions . Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. 'परमलघुमञ्जूषा' केन विरचिता?
2. कति स्फोटाः? के च ते?
3. आप्तः कः?
4. नानार्थेषु शक्तिः कैर्नियम्यते?
5. 'अवत्सा धेनुः' इति कस्य उदाहरणम्?
6. का नाम लक्षणा?
7. ननु व्यञ्जना कः पदार्थः?
8. ध्वनिः कतिविधः?
9. कानि शाब्दबोधसहकारिकारणानि?
10. का नाम योग्यता?
11. का नाम आसत्तिः?
12. मीमांसकानां मते धात्वर्थः कः?
13. तिङ्ार्थाः कति सन्ति?
14. किन्नाम द्योतकत्वम्?
15. वैयाकरणाः लकारेषु शक्तिं स्वीकुर्वन्ति, तिङ्क्षु वा?
16. कालः कुत्र विशेषणम्?
17. संख्यायाः कुत्र अन्वयः?
18. लिङ्ार्थः कः?
19. किन्नाम कर्तृत्वम्?
20. सम्प्रदानचतुर्थ्यर्थः कः?

21. मीमांसकाः जातौ शक्तिं स्वीकुर्वन्ति, व्यक्तौ वा?
22. लिङ्गस्य प्रत्ययार्थत्वे को दोषः?
23. किन्नाम जहत्स्वार्थत्वम्?
24. वैयाकरणाः जहत्स्वार्थावादिनः, अजहत्स्वार्थावादिनो वा?
25. व्यपेक्षावादिनः के?

खण्डः – ख

प्रश्नाः – पञ्च समाधेयाः

अङ्काः – 05 X 08 = 40

निर्देशः – अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते ।

Note : This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. इच्छा शक्तिरिति नैयायिकमतं निराकुरुत।
2. संयोगादयः के? सोदाहरणं प्रतिपादयत।
3. व्यञ्जनापदार्थमुपस्थापयत।
4. योग्यतां निरूपयत।
5. फलव्यापारयोः धातुराश्रये तु तिङः स्मृताः।
फले प्रधानं व्यापारस्तिङ्गार्थस्तु विशेषणम्। इति कारिकां व्याख्यात।
6. निपातानां द्योतकत्वं समर्थयत।
7. लिङ्गार्थमुपस्थापयत।
8. शब्दस्य प्रातिपदिकार्थत्वं प्रतिपादयत।

खण्डः – ग

प्रश्नाः – द्वौ समाधेयौ

अङ्काः – 02 X 10 = 20

निर्देशः – अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. लक्षणां निरूपयत।
2. नैयायिकमतनिराकरणपूर्वकं कर्मत्वं वर्णयत।
3. नामार्थमुपस्थापयत।
4. समासशक्तिविषये वैयाकरणमतं प्रतिपादयत।

